

NÁŠ DOMOV

NOVINY MĚSTA BRUNTÁLU

číslo 10 • ročník XXXI. • 7. října 2020 • Cena 5 Kč

Kostel ve Starém Městě vydal další důkazy o původním osídlení

Kostel Neposkvrněného početí Panny Marie ve Starém Městě a jeho okolí je po desetiletí průběžně zkoumán archeology, kteří zde opakovaně nacházejí důkazy o jeho stáří a původní podobě. K nejnovějším objevům patří studna a pozůstatky středověkých příbytků.

Foto: zup

Studnu na louce před kostelem archeologové odkryli na jaře. Ze zdánlivě obyčejné jámy, takzvané sondy, vyčetli velké množství informací. „Už v podorníční vrstvě je dost keramiky ze 13. století, která kvantitativně převýšila všechno to, co se dosud z původního Bruntálu našlo. Je zajímavé, že jsme zde našli hodně železářské strusky, objevili jsme také kameny, které sem geologicky nepatří, sopečné vyvřeliny a podobně,“ popsal nález Michal Zezula z Národního památkového ústavu a pokračoval,

„všechny ty prohlubně, které jsou zde k vidění, tak to jsou vlastně negativy různých objektů, mimo jiné základů dřevěných staveb. Movité nálezy, nejčastěji zlomky hliněných omazávek a keramické stěpy, jsou charakteristické pro první polovinu 13. století. V rámci sondy byla dále odkryta studna, o které jsme se domnívali, že je také ze 13. století, protože její kamenitá výplň obsahovala také takto datovanou keramiku,“ popisoval nález přímo na místě Michal Zezula.

Pokračování na str. 2

Koronavirus: aktuální informace pro občany

Město Bruntál průběžně sleduje situaci ohledně šíření koronaviru 2019-nCoV v souvislosti s vývojem v Evropě. Aktuální informace o přijatých opatřeních a případné pokyny od odpovědných institucí budou průběžně zveřejňovány na www.mubruntal.cz nebo na facebooku Město Bruntál – město mezi horami a vodou.

Sluneční hodiny jsou již na místě

Bruntál má další originální zajímavost: v centru města mezi Fügnerovou ulicí a náměstím Míru byly instalovány sluneční hodiny.

Více na str. 3

Město opět aktivuje pomoc lidem v nařízené karanténě

Pokud jste senior nad 70 let věku nebo jste občan, který se ocitl v nařízené karanténě, nebo jste občan, který je v obtížné životní situaci (například omezen v pohybu), a současně nemáte možnost požádat o zajištění nákupu či vyzvednutí léků své příbuzné, blízké, známé či sousedy, město pro občany správného obvodu obce s rozšířenou působností (ORP) Bruntál organizuje pomoc.

Více na str. 3

Obálky, které pomáhají zachraňovat život

Moravskoslezský kraj opět distribuuje In.F.Obálky. Ve spolupráci se společností Heimstaden je rovnou do schránky dostane tři a půl tisíce nájemníků nad 75 let.

Více na str. 12

Pštros se proháněl ulicemi Bruntálu

Samice pštrosa utekla v sobotu 3. října odpoledne z farmy 15 km od Bruntálu. Policisté zvíře pronásledovali do zahrádkářské kolonie, kde jej paralyzovali a v pořádku předali majiteli. (zup)

Kostel ve Starém Městě opět vydal důkazy o původním osídlení

Pokračování z titulní strany

Stáří studny pomohl určit rozbor pozůstatku výdřevy. „Nechali jsme ji dendrochronologicky datovat a je z roku 1538, ale ty objekty kolem dokola jsou skutečně středověké. To, co bylo v jejich výplních,

se dostalo do studny, tak nás to trochu zmátlo. Ale i tak je to moc pěkný nález, který má svou hodnotu,“ uvedl Michal Zezula. Objev na louce před kostelem nemusí být zdaleka posledním. Archeologové mají v plánu se i nadále zabývat výsledky geofyzikálního

měření, které nedávno provedli díky finanční podpoře Ministerstva kultury. „Když jsme poměřili louky kolem kostela magnetometrem, vyšla nám zde celá řada anomálií, které mohou být archeologické povahy. Přístroj reaguje na změny magnetismu, na věci a místa, která například prošla žářem a podobně, což v prostředí archeologických lokalit bývá,“ doplnil Michal Zezula.

Kostel ve Starém Městě vydává důkazy o své mimořádnosti už řadu let. Průlomové jsou například objevy doposud neznámých částí románského portálu a kaplí s apsidami po stranách presbytáře. „Objevy signalizují, že v místě

dnešního kostela stál už v první polovině třináctého století poměrně velký románský kostel, který v podstatě v celém regionu dnešního Bruntálska byl unikátem. Byl to ve své době jeden z největších kostelů v rámci Moravskoslezského pomezí,“ konstatoval archeolog. Dávny význam chrámu souvisí se zájmem přemyslovských panovníků na dobývání drahých kovů v okolí dnešního Bruntálu. Současné poznatky archeologů proto pomáhají dotvářet také historii města Bruntálu, na jehož původních základech dnes Staré Město s největší pravděpodobností stojí.

(zup)

Michal Zezula z Národního památkového ústavu ukázal starostovi města Bruntálu Petru Rysovi nálezy v okolí kostela ve Starém Městě a také dávnou studnu, již se podařilo objevit na jaře. Foto: zup

MUZEJNÍ NOC

★ 17. 10. 2020 ★

OD 17:00 DO 22:00 HOD.

PROGRAM:

vernisáž výstavy Svět Viktora Heegera ★ koncert Lotz tria ★ recitál Beáty Dostálové

odborné přednášky ★ prohlídky depozitářů (nutno objednat) ★ komentované prohlídky výstav

ukázky řemesel ★ prohlídky zámecké expozice (nutno objednat)

rezervace vstupenek: tel. 554 717 947, e-mail: info@mubr.cz

Muzeum
v Bruntále

Příspěvková organizace
Městského úřadu Bruntál

Město opět aktivuje pomoc lidem v nařízené karanténě

Pokračování na str. 3

V uvedených případech se můžete telefonicky obracet na linky 554 717 111 a 156 Městské policie Bruntál a nechat zde telefonický kontakt. Poté vás bude kontaktovat pracovník, který zjistí konkrétní potřeby a následně zabezpečí nákup potravin.

Budete rovněž informováni o možnosti předání a způsobu zaplacení nákupu.

Pomoc se nyní týká rovněž vyzvednutí léků předepsaných na e-recepty z lékárny.

Jedná se o nabídku pomoci výhradně těm občanům, kteří jsou prokazatelně v situaci, kdy jim nemá kdo pomoci.

(JO)

V Bruntále zřídili nové odběrové místo

Nemocnice AGEL Podhorská na základě zhoršující se epidemiologické situace zřídila nové odběrové místo pro COVID-19 v Bruntále.

Naleznete jej venku po pravé straně od hlavního vstupu do budovy nemocnice. V pracovních dnech v čase od 6.00 do 8.00 hod

je prováděno testování pacientů, kteří jsou k odběru na COVID-19 **odesláni a objednání praktickým lékařem nebo hygienickou stanicí.**

Toto odběrové místo není určeno pro samoplátce.

(JO)

Sluneční hodiny jsou na místě

Pokračování na str. 3

Jedná se o zdobenou kovovou konstrukci s hodinami a letopočtem vyjádřeným v římských číslicích a vyobrazeným znakem města. Funkce slunečních hodin je časoměrná, ale zejména dekorativní. Jako podstavec posloužil kámen donedávna umístěný v Zahradní ulici.

Kompletní náklady, představující částku 152 tisíc korun, včetně DPH, byly vynaloženy z rozpočtu města. Rada měst-

ta o zhotovení a instalaci slunečních hodin rozhodla letos v únoru.

Travnatý pozemek v centru Bruntálu, takzvaná proluka, který byl ještě v nedávné době nevyužitou plochou s provizorně vyšlapanou „zkratkou“, se v průběhu několika let proměnil v oblíbené odpočinkové místo s chodníkem, mobiliářem a obnovenou zelení. Pozornost zde dosud poutala především květinová louka.

(JO)

Pošta v Zeyerově ulici změnil provozní dobu

Česká pošta mění systém otevíracích hodin pro veřejnost na některých svých pobočkách. V Bruntále se změnil provozní doba na poště v Zeyerově ulici.

Ke změně provozní doby na pobočce České pošty Bruntál 3, Zeyerova 1928/1a má dojít v průběhu října. Důvodem je především zajištění provozu služeb v případě karantény během druhé vlny koronavirové infekce a snížení rizika jak pro zaměstnance, tak pro zákazníky.

Pobočka České pošty v Zeyerově ulici bude mít nově otevřeno takto:

pondělí	10.00 – 12.00,	13.00 – 18.00 hodin,
úterý	08.00 – 12.00,	13.00 – 16.00 hodin;
středa	10.00 – 12.00,	13.00 – 18.00 hodin;
čtvrtek	08.00 – 12.00,	13.00 – 16.00 hodin;
pátek	08.00 – 12.00,	13.00 – 16.00 hodin.

Odkdy přesně bude změna platit, se zákazníci pobočky dozví z letáků umístěných ve vstupním prostoru pošty.

Ve městě budou rozmístěny kontejnery pro podzimní úklid

Kontejnery na velkoobjemový odpad budou po městě rozmístěny postupně od 12. října.

Kontejnery jsou určeny pro objemný odpad (nábytek, matrace, koberce apod.). Do kontejneru nepatří vyřazená elektrozařízení (ledničky, pračky a podobně), pneumatiky, stavební odpad, bioodpad (větvě, tráva, keře) a nebezpečný odpad!!!

Pokud bude v kontejneru umístěn jiný odpad, než pro který je určen, je nutné kontejnery vytrídít, což zbytečně zvyšuje náklady, které obec musí hradit. Navíc je obsluha kontejnerů vystavena zvýšené manipulaci s odpadem, což může vést v současné době i k nákaze infekčním onemocněním.

V ulicích města budou kontejnery vždy zhruba dva a půl dne, pak budou vyve-

zeny a převezeny do jiné části města. Rozmístění kontejnerů bude probíhat podle harmonogramu (viz příloha).

Celoročně jsou k dispozici služby Sběrného dvora na ulici Polní, kde mohou občané města Bruntálu rovněž BEZPLATNĚ odpad uložit v níže uvedené otevírací době.

Lenka Vaňková,
Městský úřad Bruntál

Harmonogram umístění velkoobjemových kontejnerů v Bruntále

datum	ulice	počet	datum	ulice	počet
12.–14. 10. 2020	Jungmannova	1	19.–21. 10. 2020	Nová	1
	Nezvalova	1		Česká	1
	E. Krásnohorské	1		Na Svahu	1
	Janáčkova	1		Větrná	1
	Vančurova	1		Zahradní	1
	U Rybníka	1		Husova	1
	Dolní	1		K. H. Máchy	1
14.–16. 10. 2020	Uhlířská	1	21.–23. 10. 2020	Nádražní (Hradčany)	1
	Dělnická	1		Smetanova	1
	tř. Obránců míru	1		Čelakovského	1
	U Potoka	1		Na Nábřeží	1
	Pod Trať	1		V Táboře	1
	Rýmařovská	1		Opavská	1
	Pionýrská	1		Krnovská	1
16.–19. 10. 2020	9. května	1	23.–26. 10. 2020	Dr. E. Beneše (parkoviště Fügnerova)	1
	Jaselská	1		Požárníků	1
	Jiráskova	1		Okružní (začátek)	1
	Jesenická	1		Květná	2
	Chelčického – garáže	1		Lidická	1
	Kavalcova	1		tř. Práce	1
	Čs. armády	1			

Kontejnery jsou určeny pro objemný odpad (nábytek, matrace, koberce apod.).

Do kontejneru nepatří vyřazená elektrozařízení (ledničky, pračky, ...) pneumatiky, stavební odpad, bioodpad (větvě, tráva, keře, ...) a nebezpečný odpad.

KONTEJNERY NESLOUŽÍ POUZE PRO DANOU ULICI, ALE PRO ŠIROKÉ OKOLÍ!

PROVOZNÍ DOBA SBĚRNÉHO DVORA:

pondělí – pátek: 6.30 – 18.00 hod., sobota: 8.00 – 16.00 hod. (polední pauza 12.00 – 13.00 hodin). V době státních a ostatních svátků je provoz zařízení zakázán dle zákona č. 223/2016 Sb.

Krátce

Město hlídá stav mostů

Město Bruntál pokračuje v monitorování stavu lávek a mostů ve svém vlastnictví. Na základě periodické prohlídky rada města ve středu 9. září uložila zpracovat projektovou dokumentaci pro kompletní rekonstrukci lávky u koupaliště a také zajistit diagnostický průzkum mostu v Motlochově ulici (ke „cvičáku“).

Příprava revitalizace sídliště

V rámci snahy o postupné zkvalitnění veřejných prostranství město připravuje revitalizaci sídliště v Dlouhé a přilehlých ulicích. Rada města ve středu 30. září doporučila zastupitelstvu schválit předmětný projekt a přípravu podání žádosti o dotaci ze Státního fondu podpory

investic a také spolufinancování projektu. Součástí revitalizace má být obnova pěších komunikací, zeleně, veřejného osvětlení, nový mobiliář a hrací prvky pro děti.

Úspěch MIC v mystery shoppingu

Bruntálské Městské informační centrum (MIC) na náměstí Míru uspělo v tzv. myste-

ry shoppingu, tedy utajeném kontrolním nákupu. Během jednoho srpnového víkendu MIC navštívil „agent“ Asociace turistických informačních center České republiky a vydával se za běžného klienta-turistu, přičemž hodnotil mj. vystupování a chování personálu a vybavení infocentra. Výsledek: 100 bodů ze 100 možných. (JO)

Informační servis Městské policie Bruntál

Mládež to přehnala s alkoholem

Strážníci Městské policie Bruntál v uplynulých dnech řešili rozličné události. Na žádost Policie ČR byli v pondělí 31. srpna večer v parčíku v Brožíkově ulici, kde bezvládně ležel neplnoletý mladík. Ukázalo se, že je pod silným vlivem alkoholu, a skončil v péči zdravotníků. V pátek 4. září večer pak byli městští policisté upozorněni, že v objektu kina se nacházejí dvě podnapilé, pravděpo-

dobně nezletilé dívky. To se na místě potvrdilo a i tentokrát museli zasáhnout zdravotníci. Oběma případy se zabývá Policie ČR.

Likvidovali stříkačky

Dvě použité injekční stříkačky byly nalezeny ve středu 2. září ráno v chodbě domu v Dlouhé ulici. Přivolaní strážníci pod linoleem v místě nálezu objevili další dvě stříkačky. Nechali je odborně zlikvidovat.

Oslava byla příliš hlučná

V noci na čtvrtek 3. září byli strážníci kvůli rušení nočního klidu v Cihelní ulici. Nájemkyně bytu, v němž probíhala hlučná oslava, dostala pokutu.

Zraněný a opilý ležel na zemi

Alkohol způsobil stav muže, který v pátek 4. září večer ležel na parkovišti v Revoluční ulici. Nereagoval na podněty, navíc měl viditelné poranění na hlavě, strážníci proto

přivolali rychlou záchrannou službu.

Báli se o zdraví seniorky

V úterý 8. září odpoledne si prostřednictvím tísňové linky stěžovala na obtíže starší žena. Jelikož se na zpětné volání neozývala, strážníci se vypravili na místo a zjistili, že seniorka je v pořádku. Pro jistotu na místě vyčkali do příjezdu její příbuzné.

Servis Policie ČR

Silně podnapilý mladík úmyslně poškodil automobil

Bruntálští policisté prověřují případ, ke kterému došlo večer 21. září u supermarketu na ulici Ruské v Bruntále. 16letý mladík v silně podnapilém stavu odtrhl zadní stěrač z VW Touran, který zde stál zaparkovaný. Majiteli vozu způsobil škodu na majetku za jeden a půl tisíce korun.

Policisté v mladíkově dechu naměřili pozitivní výsledky s hodnotami okolo 3 promile. Policisté nyní zjišťují, kdo osobě mladší osmnácti let prodal, podal či poskytl alkoholické nápoje.

Pod vlivem omamných látek havarovala

Přibližně půl hodiny před půlnocí ze 17. na 18. září narazila do stromů mezi Leskovcem a Razovou 24letá šoférka Škoda Octavia. Při průjezdu levotočivé zatáčky přejela do protisměru, vyjela za levý okraj vozovky, sjela do silničního příkopu a narazila do několika listnatých stromů. Následně se automobil převrátil na střechu a zůstal stát v přilehlé louce. Řidička utrpěla zranění a musela být k ošetření letecky transportována helikoptérou. Její dechová zkouška vyzněla negativně, pozitivní byl následný test na možný výskyt omamných a psychotropních látek či jedů

v jejím těle, a to na amfetamin/metamfetamin. Řidička předchozí užití těchto látek před jízdou doznala. Policie nyní mimo jiné prošetřuje, zda nedošlo k ohrožení pod vlivem návykové látky.

Policie řeší, zda opilý řídil motorku

Policejní hlídka byla vyslána večer 12. září mezi Obornou a Nové Heřminovy, kde se po kraji silnice pohyboval 47letý muž z Bruntálu. Měl motokrosové oblečení a kousek od něj v příkopu ležel motocykl. Muž tvrdil, že motocykl tlačil z obce Nové Heřminovy do Bruntálu, přičemž svůj motocykl odhodil do silničního příkopu, protože už byl unavený. Poté

přestal muž s policisty komunikovat, nespolupracoval a choval se arogantně. Odmítl předložit doklady k motocyklu. Byl vyzván k dechové zkoušce, čemuž vyhověl, byly mu naměřeny pozitivní výsledky s hodnotami okolo 2,1 promile alkoholu v dechu. Muž se na neosvětlené silnici pohyboval bez reflexních prvků na svém oblečení nebo na těle, policistům si nestěžoval na žádné zranění a neustále tvrdil, že svůj stroj tlačil. Zda se tato skutečnost zakládá na pravdě, či zda motocykl řídil, to se policisté nyní snaží objasnit. Svědkové mohou své podněty telefonicky sdělovat, byť i anonymně, na telefonní číslo 974 731 651.

Motocyklista se vážně zranil při nehodě na Bruntálsku

Zdravotnická záchranná služba zasahovala v úterý 22. září u dopravní nehody motocyklisty na Bruntálsku.

Havárie byla krajskému operačnímu středisku nahlášena ve čtvrt na šest v podvečer a operátoři na místo události poblíž obce Horní Václavov vyslali pozemní týmy ze základen v Rýmarově a Bruntálu. Na pomoc vzletl také vrtulník LZS z Ostravy.

Sedmadvacetiletý muž byl po nehodě při vědomí, utrpěl však vícečetná vážná zranění v oblasti končetin. Záchranáři mu zavedli dva žilní vstupy, kterými začali podávat léky

a infuzní roztoky. Pacient byl uložen do podtlakové matrace a zajištěn krčním límcem. Posádky zajistily jeho tepelný komfort, podaly kyslík a připravily muže na transport do nemocnice. Letečtí záchranáři poté provedli šetrnou přepravu na urgentní příjem Fakultní nemocnice v Ostravě.

*Lukáš Humpl,
Zdravotnická záchranná
služba Moravskoslezského kraje*

Kamerový systém ve městě se opět rozšířil

Bruntálský městský kamerový dohlížecí systém se v červnu opět rozšířil, tentokrát o jednu mobilní kameru a jeden dvoukamerový automobilový set.

Mobilní kamera Městské policie Bruntál umožňuje získávat přehled o situaci v aktuálně rizikových oblastech, dvoukamerový set je nainstalován v novém služebním vozidle Městské policie Bruntál.

Náklady na pořízení mobilních kamer činily celkem 343 640 Kč, přičemž 304 000 Kč bylo uhrazeno z dotačního programu Ministerstva vnitra ČR Podpora prevence kriminality na míst-

ní úrovni 2019 – II. kolo.

Součástí projektu byla montáž automobilového setu do vozidla městské policie. Obě nové kamery jsou kompatibilní se stávajícím systémem užívaným Městskou policií v Bruntále.

*Jana Michnová,
Městský úřad v Bruntále*

Kam se v Bruntále vydat za zábavou

Divadlo uvede rodinnou pohádku

Velká dobrodružství malého brouka

Střevlík Pepa je další hmyzí postavička, která si vás získá svým vtípem, chytrostí, odvahou a smyslem pro čest. Krásnou čínoherní pohádku uvede Městské divadlo v Bruntále v neděli 11. října v 16.00 hodin.

Divadlo Za2 z Příbrami přiveze i bruntálským dětem hrdinu střevlíka Pepu ve zbrusu nové pohádce. Můžete se těšit na krásné kulisy a veselé příhody z hmyzí říše.

Střevlík Pepa na cestě za štěstím zažije mnohá podivuhodná setkání a dobrodružství a ptáte-li se, jestli štěstí najde, přijďte se podívat na novou výpravnou pohádku s krásnými písničkami, kterou připravil Libor Jeník – autor již několika úspěšných pohádek.

Známe mnoho příběhů ze zvířecí a hmyzí říše, všichni si vzpomene na krásná dobrodružství Ferdy Mravence, Včelky Máji, Krtečka nebo třeba Krysáků.

„Rádi přivítáme diváky, malé i velké. Vstupenky na pohádku se dají zakoupit i tak, že budou mezi jednotlivými diváky, například rodinami, volná místa,“ uvedla Dita Dulovcová z oddělení kultury. Délka představení je 60 minut bez přestávky. Vstupné 80 Kč.

Screamers a Poslední zvonění

Poslední představení a show oblíbené travesti skupiny Screamers, která přijede v divácky oblíbené sestavě, bude uvedeno v bruntálském divadle 13. října od 19.00 hodin. Vstupenky za 250 Kč a 230 Kč jsou v prodeji. Zakoupené vstupenky na původní datum 27. května 2020 zůstávají v platnosti.

Carmen Mayerová v představení Slepá láska

Divadlo U Valšů Praha

pátek 16. října v 19 hod. v divadle

Napínavá romantická komedie ze současného New Yorku o zklamání i naději, ale i o přátelství a lásce.

Hru napsal Philipp Moog a Frank Röth. Režie: Jan Novák. Hrají: Carmen Mayerová, Eliška Jansová, Robert Hájek, František Skopal.

Na představení lze zakoupit vstupenky v přízemí i na balkon. Vstupné je 270 a 250 Kč.

Hra byla původně součástí cyklu Jarní předplatné, ale jelikož se představení neuskutečnilo, byl termín přesunut do cyklu Podzimní předplatné, stejně jako představení Postřižiny, které uvede městské divadlo 12. listopadu. Zakoupené vstupenky a abonentky z Jarního předplatného zůstávají v platnosti.

Fernando Krapp mi napsal dopis

Skvělí herci Klicperova divadla ve hře o lásce a manipulaci.

Městské divadlo Bruntál, 21. října v 19 hodin

„Drahá slečno, bylo mi řečeno,
že jste nejkrásnější žena ve městě,
kde jsem se nedávno usadil.

Prohlédl jsem si Vás,
když jste se procházela se svým otcem v parku.
Je to pravda. Jste nejkrásnější.

Ožením se s Vámi. Fernando Krapp.“

Drama Tankreda Dorsta je vystavěno na půdorysu neobvyklého vztahu. Sebevědomý a bohatý Fernando Krapp si vezme mladou Julii. Ta je nejprve rozhořčena, že ji otec prodal jako housku na krámě, aby splatil své dluhy. Později se ale do nepřístupného Krappa skutečně zamiluje, ten ale její city nijak neopětuje. Julie si tak začne románek s povahově spřízněným Hrabětem. Dramatik dokázal do příběhu dostat řadu znepokojivých otázek. Milostný vztah je tu zkoumán

z více úhlů, přičemž je divák po celou dobu znejišťován, kde je vlastně pravda. Pravda je tu křehká a relativní. V hlavních rolích se představí Sára Venclovská, Jan Sklenář a Jakub Tvrdík. Pod režijním vedením Jana Holce vznikl podařený kus, který má svižné tempo a potěší hlavně dobře budovanými situacemi a hereckými výkony.

Vstupenky jsou k zakoupení v Městském informačním centru nebo v divadle za 270 a 250 Kč. Hra je uváděna také v cyklu Roční předplatné. Nenechte si ujít.

Vystoupí komorní Smetanovo trio

V pátek 30. října se bude konat další z koncertů vážné hudby,

tentokrát vystoupí Smetanovo trio. Bylo založeno ve 30. letech 20. století klavíristou Josefem Páleníčkem a patří k nejprestižnějším současným českým souborům. Vystupuje doma a také hodně v zahraničí.

Koncert začíná v 19 hodin v sále Základní umělecké školy v Bruntále. Vstupné je 200 Kč, pro studenty a seniory je cena 150 Kč. Koncert se koná v rámci abonentního cyklu Kruhu přátel hudby a je určen široké veřejnosti. Smetanovo trio hraje ve složení: Jitka Čechová – klavír, Jan Talich – housle, Jan Páleníček – violoncello. Náhradní termín za duben 2020.

(DD)

Krátce – informace k návštěvě kulturních akcí

Rouška od smíchu a zážitku neodradí

S rouškou nebo jinou ochranou horních cest dýchacích se chodí do uzavřených prostor a na všechny kulturní akce. Vyplývá to z nařízení a opatření Ministerstva zdravotnictví ČR, která nyní platí. Návštěvníci divadelních představení v Bruntále mohou počítat se samozřejmostí, kterou je v Městském divadle Bruntál pravidelná dezinfekce pro-

středí. U vstupu do divadla je umístěna stanice s dezinfekcí na ruce.

Jelikož se však situace se změnou nařízení neustále vyvíjí, doporučujeme divákům a návštěvníkům akcí sledovat aktuality k jednotlivým akcím, které budou zveřejněny na webu města www.mubruntal.cz

(DD)

Sběratel představí na výstavě bankovky i jejich minulost

Radek Hanel už dvacet let sbírá historické i novodobé bankovky a mince. Má rád jejich příběhy. Do své sbírky nyní nechá nahlédnout také veřejnost, pro kterou připravil výstavu.

Jaké skvosty má Radek Hanel ve svém soukromém archivu, to se dozví návštěvníci výstavy, jež se koná od 15. do 29. listopadu v kapli bruntálského zámku. Historických bankovek zde představí přibližně 140. „Návštěvníci výstavy uvidí bankovky, které byly u nás v oběhu od roku 1892 až po současnost,“ říká sběratel. K vidění budou také dobové mince. I jejich sběru Radek Hanel propadl. „Nejstarší minci mám z roku 1050. Je z doby Břetislava I. I ta bude na výstavě k vidění.“ Návštěvníci budou mít také možnost prohlédnout si takzvané nouzové peníze, které vydávalo v roce 1919 město Rýmařov nebo poukázky na zaplacení mýtného vydané v Bruntále v roce 1848.

Radek Hanel dal pro výstavu dohromady zajímavosti o platidlech a historická data z dob, kdy se používala. „Připravil jsem také kvíz, který rozluští jen ten, kdo si celou výstavu projde a pozorně prohlédne. Rád bych, aby se přišly podívat třeba školy, protože si myslím, že to je zajímavá forma seznamování se s historií,“ pokračuje sběratel.

Výstavu s názvem Naše bankovky a jejich minulost Radek Hanel připravoval asi rok. Představí zde ale pouze

část své sbírky. Celá jeho sbírka totiž obsahuje přes tisíc kusů platidel. „Každý jsme měli v šuplíku nějaké staré peníze, s kterými jsme si jako děti hrávali. Vždycky jsem něco sbíral, ať už známky nebo plakáty, na konec jsem se dal na bankovky a přibýly k tomu i mince. Jsem amatér samouk. Většinou nakupuji v aukcích a na burzách na internetu,“ vypráví o svém koníčku Radek Hanel.

Když dal dohromady řadu bankovek, které byly u nás v oběhu od roku 1892 až do současnosti, začal sbírat další podle sériových čísel a jiných znaků. „Já mám nejradši tady ty stokrunky z roku 1931, autorem byl Max Švabinský. Je na nich portrét prezidenta Masaryka a v té době katolické ženské hnutí žádalo stáhnout je z oběhu, neboť se zdálo nevhodné, že pan prezident se dívá na druhou stranu, kde je vyobrazena polonahá žena,“ vypráví sběratel, jehož vášeň pro staré bankovky nemá konce. „Pořád je co hledat. Vždycky se objeví něco nového, co ještě nemám a musím to koupit. A když se mě někdo zeptá, proč ty bankovky sbírám, tak mu říkám, co ty víš, kdo všechno je držel v ruce a jaký příběh si nesou,“ dodává Radek Hanel. (zup)

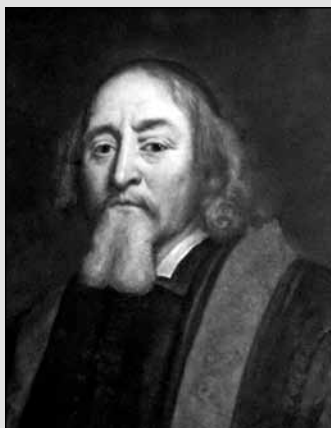

Radek Hanel sbírá bankovky a mince. Část své sbírky představí na výstavě Naše bankovky a jejich minulost. Foto: zup

Výstava vypráví o J. A. Komenském

Muzeum v Bruntále srdečně zve na výstavu „350 let od úmrtí J. A. Komenského“, která mapuje život a dílo významného pedagoga. Součástí výstavy je i soukromá sbírka slabikářů z celého světa a ukázka dobové školní třídy. Výstava potrvá do 3. ledna, otevřena je denně mimo pondělí od 9.00 do 16.00 hod.

(zup)

Nehlédněte do života Viktora Heegera

O životě Viktora Heegera, muže, jenž se zapsal do historie města Bruntálu, pojednává výstava v bruntálském zámku, která se koná od 17. října do 29. listopadu.

Viktor Heeger byl pedagog, spisovatel, průkopník lyžo-

vání v Jeseníkách a politik. V Bruntále působil jako učitel na měšťanské škole a také se podílel na výstavbě školní budovy Petrin.

Výstava je přístupná denně mimo pondělí od 9 do 16 hodin.

(zup)

shf 2020

hudební výlety

REALIZUJE SVATOVÁCLAVSKÝ HUDEBNÍ FESTIVAL

Zámek Bruntál / Sala terrena

Lotz Trio

MOZARTŮV KOUZELNÝ (BASETOVÝ) ROH / J. DRUŽECKÝ – W. A. MOZART

17/10/2020 / 18.00
BRUNTÁL

HUDBOU OTEVÍRÁME SKVOSTY ARCHITEKTURY NAŠEHO KRAJE

VSTUP ZDARMA

ZÁŠKOLNÍ PRŮJEKT

INTEKOVNÍ

M

PARTNĚ

RT

U

Bruntál má oproti australskému velkoměstu řadu výhod

Starost o rodinu přivedla Pavlínou Tomanovou na čas z Melbourne do rodného Bruntálu. Kromě svých blízkých si zde užila mnoha jinakostí, které jí australské velkoměsto nemůže nabídnout.

Absolventka bruntálského gymnázia Pavlína odešla z Bruntálu studovat vysokou školu do Brna. Ve třidvaceti letech emigrovala s manželem do Austrálie. V Melbourne žije více než třicet let. Pochvaluje si tamní možnosti sportovního a kulturního života. „Melbourne je velké město, pořád se tam něco děje. Je tam nádherné moře, kolem Melbourne jsou překrásné oceánské pláže. Přestože to je velkoměsto, je tam mnoho parků, hodně zeleně, město je vzdušné a prostorné. Je to velmi příjemné místo na žítí,“ vypráví Pavlína a pokračuje, „je to rozlehlelé město, takže než přejedete z jednoho konce na druhý, tak to trvá několik hodin. Tamní lidé jsou vstřícní a velmi milí a nápomocní. S přáteli si ale převážně telefonujeme. Je časově náročné někam dojet, je jednodušší někomu zavolat.“

A právě možnost časté-

ho setkávání Pavlína hodnotí jako jednu z výhod, které Bruntál má. „Mně se v Bruntále líbí ten komunitní život, lidé mají blízko k sobě, pořád se potkávají a když chcete, tak se můžete někam zařadit a pořád máte kolem sebe nějaké známé. Zdá se mi, že v dnešní době začíná být ve světě osobní kontakt výjimečnou záležitostí. Rodiny jsou rozházené po světě, je to trend dnešní doby, svět je dnes malý a všichni cestují. Přitom ten pocit, že můžete s někým být, někoho se dotknout, to je přece tak hezké. To v Melbourne postrádám,“ říká Pavlína a vzpomíná na nadšení svého syna, který ve svých dva-

nácti letech v Bruntále trávil prázdniny. „On, tehdy malý Australan, byl z Bruntálu nadšený. Líbila se mu nezávislost, kterou tady měl. Ve světě ve velkých městech se děti pořád vozí autem, do školy, na kroužky, pořád jsou pod dohledem rodičů. Tady si děti do školy dojdou samy, stejně tak do kroužků. Je úžasné, jak tady v tom věku mohu být samostatné.“

Během posledních týdnů, kdy celý svět prochází novými situacemi spojenými s šířením neznámé nemoci, se Pavlína v Bruntále zapojila do dobrovolnických prací, během nichž mimo jiné rozdávala roušky do schránek

místním lidem. Chodila ve dvojici se studenty, kterým pomáhala prostřednictvím rozhovorů trénovat angličtinu. „Oceňuji sebevědomí dnešních mladých lidí. Oni ví, že svět stojí před nimi a mohou si kdykoliv na cokoli dosáhnout. To je v pořádku, že se mladí lidé potřebují podívat kolem a vybrat si, co jim vyhovuje a sbírají zkušenosti. Řada lidí, a i těch mladších, přijde zpátky, protože ocení, co Bruntál nabízí. Mnoho mých spolužáků z gymnázia odešlo a už se nikdy nevrátilo, zatímco dneska znám pár lidí došla mladších, kteří se po letech vrací a oceňují, co tady je,“ říká Pavlína a dodává, „myslím, že celkově se tu lidem dobře daří a často slyším, že ti, kteří zde žijí, jsou v Bruntále spokojeni. Dříve si více stěžovali, že nic nemohou. Dnes si ale aktivně užívají toho, co zde je, a říkají, že to tady je příjemné k žítí.“

(zup)

Přihláška k „Vítání občánků“

Jméno a příjmení dítěte:

Datum narození: Místo narození:

Adresa trvalého pobytu dítěte:

Jména a příjmení rodičů dítěte:

Adresa pro zaslání pozvánky:

(pokud je odlišná od trvalého pobytu dítěte)

Souhlasím/e se zpracováním osobních údajů v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů po dobu nezbytně nutnou, tj. do konání výše uvedeného obřadu.

V Bruntále dne

podpis zákonného zástupce (matka – otec)

Poučení pro rodiče dítěte

K obřadu „Vítání občánků“ mohou přihlásit rodiče své dítě **do šesti měsíců jeho věku**, a to podáním této přihlášky k obřadu na podatelnu Městského úřadu Bruntál, Nádražní 994/20, Bruntál nebo na oddělení civilně správních agend, matrika, dveře. č. 129, 130, popř. zasláním poštou. Na základě odevzdané přihlášky zašle oddělení matriky rodičům dítěte pozvánku.

Slavnostní obřad „Vítání občánků“ pořádá Městský úřad Bruntál v Obřadní síni Městského úřadu na náměstí Míru v Bruntále **pro děti starší 6 týdnů od jejich narození s trvalým pobytem v Bruntále. Obřad se koná vždy v sobotu v dopoledních hodinách.**

Adresa pro zaslání přihlášky: Městský úřad Bruntál, Oddělení civilně správních agend, matrika, Nádražní 994/20, 792 01 Bruntál, telefon: 554 706 392, 554 706 180, 554 706 230.

Průvodce městem Bruntálem – od Klubu Za starý Bruntál

167. část

Osobnosti nejstarší historie města, 7. díl

Text: Tomáš Niesner, foto: Ľubica Mezerová

Ludvík Antonín Falcko-Neuburský (Ludwig Anton von Pfalz-Neuburg, *1660 Düsseldorf, † 1694 u Lüttichu), vévoda falcko-neuburský, biskup wormský, 49. velmistr Řádu německých rytířů (1684–1694), šesté dítě falckého kurfiřta Filipa Viléma a jeho druhé manželky Alžběty Amálie Hesensko-Darmstadtské, bratr manželky císaře Leopolda I. Magdaleny Eleonory Falcko-Neuburské. V roce 1679 přijat do řádu, ve stejném roce se stal nástupcem velmistra. Byl především vojákem, zúčastnil se bitvy proti Turkům u Vídně v roce 1683 i následujících bojů v Uhrách, později bojoval ve válkách proti francouzskému králi Ludvíku XIV. Ačkoli v roce 1687 Bruntál navštívil, o panství Bruntál a Sovinec se nezajímal a dozor nad jejich správou i hospodářstvím přenechal řádové vládě v Mergenteheimu. V době jeho úřadování byly zrušeny hamry v Malé Morávce.

Portréty Ludvíka Antona Falcko-Neuburského.

Umývárny ve školce jsou nyní příjemnější především pro děti

V Mateřské škole Bruntál, Pionýrské 9 mají opravené umývárny a toalety. Renovace probíhala ve dvou etapách. Ta první se konala v květnu a druhá v průběhu prázdnin. Umývárny mají nyní nové obklady s dětskými motivy. Pořízena byla nová zrcadla, boxy na ručníky, umyvadla i záchodové mísy. Soukromí mezi záchodky nyní zajišťují keramické pře-

pážky. Rekonstrukci financovalo město Bruntál. Investice si vyžádala více jak pět set tisíc korun. „Musím říct, že prostředí se zlepšilo a děti se v něm cítí mnohem lépe,“ řekla ředitelka Mateřské školy Bruntál, Pionýrská 9 Ivana Mikesková a doplnila, „rádi bychom ještě v umývárkách a na toaletách opravili podlahy, věřím, že se nám to brzy podaří.“

(zup)

Děti se v opravených koupelnách cítí mnohem lépe. Foto zup

Rozloučili jsme se s kolegyní

Klub českého pohraničí, Městská rada Bruntál oznamuje smutnou zprávu, opustila naše řady paní Mária Fiálková. Její srdce dotlouklo dne 28. srpna.

Narodila se 27. února 1945 na Slovensku. S rodiči se po válce odstěhovala na Moravu, kde chodila do školy, vyučila se a pracovala. Získané poznatky a zkušenosti ji před 30 lety přivedly do řad Klubu českého pohraničí a k levičovému, vlasteneckému a národním postojům. Pracovala tak ve svém bydlišti, Vrbně pod Pradědem a Bruntále. Ve Vrbně pod Pradědem v Místní radě KČP, u nás v Bruntále v MěR. Rovněž distribuovala Hraníčáře pro Vrbno a byla

vlažkonošem při mnoha akcích (Varín, Strečno, Liptáň, Krnov, Makov, Zubří aj). Přes svou vážnou chronickou chorobu obětavě vykonávala své úkoly. Byla uvědomělá, pevná ve svých názorech a postojích, všude šířila ideje KČP a vlastenectví.

S naší drahou kolegyní jsme se rozloučili dne 5. září v obřadní síni Vrbna pod Pradědem. Za OV KSČM př. Dalibor Kaňák, Daniela Sanopulosová, za KČP MěR Bruntál předseda Zdeněk Purkert a manželé Marie a Josef Halabalovi.

Za KČP MěR Bruntál
a MíR Vrbno pod Pradědem
Josef Halabala,
emeritní předseda

Telefonní číslo na SENIOR TAXI:
602 223 264

Průvodce městem Bruntálem – od Klubu Za starý Bruntál

167. část

Filip Benedikt Forstmeister z Gelnhausenu (Philipp Benedikt Forstmeister von Gelnhausen, *asi 1649, † 1716 Vratislav), 7. místodržící Řádu německých rytířů na panstvích Bruntál a Sovinec (1687–1716). Roku 1675 přijat do řádu. Již roku 1681 byl komturem v Mergentheimu, 1687 ve Frankfurtu, 1702 ve Würzburgu a 1703 ve Francích, od roku 1708 byl místodržícím v Mergentheimu. Protože trvale pobýval na dvoře velmistra, v Bruntále skoro nikdy nebyl. Panství místo něj spravovali bruntálští domácí komtuři Jan Markvart Roman Renner von Allmandingen (1687–1695), Marsilius Eiseler Heusslein von Eussenheim (1695–1697), Karel Jindřich von Hornstein (1697–1703), Jiří Daniel von Buttlar

Erb Filipa Benedikta Forstmeistera z Gelnhausenu.

(1703–1708), Konrád Kryštof von Lehrbach (1708–1718) a sovinečtí hejtmani Jan Mathmann (1679–1691), Jan Michael Gross (1692–1698), František Jiří Heřmanský (1698–1714) a Jan Josef Baumann (1715–1726).

František Ludvík Falcko-Neuburský (Franz Ludwig von Pfalz Neuburg, *1664 Neuburg, † 1732 Vratislav), vévoda falcko-neuburský, arcibiskup mohučský a trevírský, biskup vratislavský a wormský, 50. velmistr Řádu německých rytířů (1694–1732), deváté dítě falckého kurfiřta Filipa Viléma a jeho druhé manželky Alžběty Amálie Hesensko-Darmstadtské, bratr manželky císaře Leopolda I. Magdaleny Eleonory Falcko-Neuburské. Kladl důraz na vojenské poslání řádu, zřídil proto pěší pluk „Hoch- und Deutschmeister“, sloužící v řadách císařské armády. O svá slezsko-moravská panství Bruntál a Sovinec se osobně zajímal a několikrát je navštívil. Řádové majetky na Moravě a ve Slezsku zvětšil koupí panství Bouzov a Červená Lhota (1669), Namyslow (1703), Dolní Dlouhá Loučka (1707) a Horní a Dolní Sukolom (1730). Hospodářskou krizi, která začala v roce 1693 znehodnocením mince,

neúrodami a poklesem obchodu s přízr, se mu podařilo počátkem 18. století překonat. Velkou péči věnoval školství – v roce 1713 vydal nový školní řád, roku 1724 zřídil v Bruntále chlapecký seminář a v roce 1731 přivedl do Bruntálu piaristy (piaristické gymnázium). Na Niském předměstí zřídil v roce 1724 velkou nemocnici.

František Ludvík Falcko-Neuburský.

Poslední rok v československém Bruntále

Jan Brothánek

XIII. Ordneři – 1. díl

Jméno „Ordner“ jest odvozeno od německého slovesa „ordnen“, což značí česky asi totéž, jako uvést něco do pořádku. Jest tudíž pod jménem „Ordner“ míněn ten člověk, který uvádí něco do pořádku, čili kdo se stará o pořádek. Toto jméno stalo se v roce 1938 nejen u českých hraničářů, nýbrž i snad v celém československém vnitrozemí velmi populární a běžné, neboť ordneři neblaze se proslavili tím, že měli značný podíl na naší národní katastrofě. Byla to zvláštní složka mladistvých, odvážných a dobře připravených příslušníků strany SdP, vyvolaná v život touto stranou.

Již hned po založení strany SdP Konrádem Henleinem v říjnu 1933, jakožto náhražky za rozpuštěné tehdy německé strany D. N. S. A. P. a D. N. P., starala se strana SdP, stojící tehdy ještě na půdě republiky o to, aby její veřejné projevy a hlavně veřejně přístupné schůze a tábory lidu nebyly rušeny nebo mařeny příslušníky jiných politických stran, zejména stran německých socialistických, jejichž program i politické cíle byly v nejpříkřejším rozporu s učením Konráda Henleina. Častěji docházelo při těchto veřejných projevech SdP ku třenicím a mnoze i pustým rvačkám.

Úkolem ordnéřské složky SdP tu pak bylo, aby zjednotila pořádek a sice způsobem, který dle dané situace by byl nejúčelnějším, mnohdy i zmlácením a vyháněním politických odpůrců a rušitelů z místnosti, v níž se veřejný projev SdP právě konal. Aby ordneři mohli tento úkol se zdarem splnit, bývali záhy po založení SdP již rozestavová-

ni v místnosti, kdež se veřejná schůze (konala) tak, aby byli pokud možno vždycky pány každé situace.

Ordnéřské hlídky stávaly venku před vchodem do budovy, stávaly na chodbách u dveří do místnosti, v níž se schůze konala, a kontrolovaly bedlivě všechny příchozí. V místnosti bývali ordneři rozestavěni ve všech uličkách mezi sedadly, podél stěn a zvláštním řetězem ordnerů bývala hlavně obklopena ta část prostoru, v němž se nalézal řečnický stolek a podium. Mělo to za účel oddělit úplně od ostatního prostoru určeného pro návštěvníky schůze onu část místnosti, kdež bylo předsednictvo a řečníci, a zajistiti tímto způsobem předsednictvu schůze a řečníkům osobní bezpečnost.

Při táborech lidu byli ordneři rovněž rozestavěni hustě v kruhu kolem řečnické tribuny. Kromě toho obklopovali v dlouhém řetězci celý tábor lidu a uzavírali ordnéřskými hlídkami i všechny příjezdní silnice, ulice a cesty na místo, kdež se veřejný tábor lidu SdP konal.

Byli to pořadatelé bdící nad udržením veřejného pořádku a klidu po dobu veřejného projevu SdP a současně i jakási osobní stráž předsednictva a řečníků. Po celou dobu veřejného projevu SdP ordneři stáli a bedlivě sledovali každé hnutí přítomných, aby mohli eventuelně ihned zakročit a zjednatí nápravu. Aby byli od ostatních návštěvníků již svým zevnějškem odlišní, zavedla strana SdP brzo jejich jednotné oblékání pro výkon této jejich ordnéřské povinnosti. Všichni začali nositi dlouhé černé kalhoty a bílé košile s černou kravatou. Bývali vždy bez kabátů, při veřejném projevu SdP nosili na levém rukávu košile pásku s nápisem: „Ordner“.

Byl to počátek jejich pozdějších ordnéřských uniforem, k nimž však převzali z jejich původního jednotného obleku pouze černé kravaty. Toto jednotné oblékání ordnerů bylo však záhy, a sice v roce 1934, bezpečnostními úřady zakázáno a stranou SdP též poslušně odstraněno, kromě pásky na levém rukávu košile s nápisem „Ordner“, jejíž nošení bylo úředně povoleno.

Kromě těchto povinností při veřejných projevech měli ordneři uloženy ještě jiné, a to čistě vnitřně organizační úkoly. Zejména sledovali méně spolehlivé členy SdP, a sice každý na svém přesně určeném úseku obce. Měli v tomto úseku v evidenci později všechny státní úřady a bezpečnostní orgány a věděli pomocí svých důvěrníků o každém jejich hnutí. Doručovali též důvěrně písemné pokyny a příkazy od vedení místních skupin SdP ostatním členům a později v roce 1938 i sousedním místním skupinám, když doručování těchto písemností poštou nebylo straně SdP dosti bezpečné a jisté. V této době byli ordneři vycvičeni stranou SdP i pro službu kurýrní buď na kolech, či motocyklech, které od SdP obdrželi zdarma. Sledovali po 1. květnu 1938 zostřeně každý pohyb bezpečnostních orgánů a hlavně vojenských útvarů, které odcházely na posice do pevnostního pásma, a konali večerní a noční hlídkování na všech důležitých křižovatkách a snad ve všech ulicích. Koncem srpna 1938 bylo možno na ordnery narazit již na všech místech a v kteroukoliv dobu denní či noční. Posupně a s rukama v kapsách si vždy každého Čecha prohlíželi.

Ordnerem mohl se státí pouze mladý, osvědčený a nacionálně spolehlivý člen SdP, který se musel podrobiti ještě

přísnému výběru a namnoze i zkušební době. Největší kádr ordnerů dodával straně SdP v Bruntále hlavně místní spolek „Deutscher Turnverein“, který byl úplně pod vlivem SdP, a pak též žáci místního německého reálného gymnasia. V létě 1938 vybírají se z ordnerů obzvláště schopní a hlavně spolehliví a organizují se ve zvláštní ordnéřskou organizaci, tzv. „Freiwilliger Schutzdienst“ (FS), kdežto ostatní ordneři ponechávají se pro své dosavadní určení. Ordnéřské organizace FS stávají se tím po německém vzoru jakýmsi sudetskými útvary SS⁴⁶ a ostatní ordneři sudetskými útvary SA. Organizace FS, má navenek zastřený úkol přispěti např. při živelných pohromách na pomoc zdarma postiženým SdP. Ve skutečnosti však vycvičují se organizace FS k brannému odporu, aby mohly ve vhodném okamžiku se zbraní v ruce dáti patřičný důraz sudetským požadavkům, postaviti se na odpor bezpečnostním orgánům a znepokojovali a znervozňovali v týlu za pevnostní linií vojenské oddíly. Jsou to údernické teroristické tlupy sudetské pracující ruku v ruce se zahraniční sudetskou legií, jejíž organizování i výcvik v Německu byl již během léta 1938 dokončen.

V této době mají již ordnéřské organizace svoji jednotnou uniformu, a sice vysoké boty černé barvy, černé jezdecké kalhoty, plátěné světlešedé košile s černou vázankou a tmavé sako. Na hlavě měli černé placaté šoféřské čepice se štítkem. Vystupovali hromadně a ponejvíce bez kabátů. Při veřejném projevu SdP v Bruntále dne 1. května 1938 šlo v průvodu již na sta ordnerů, zřejmě již dobře vycvičených a v úplném ordnéřském stejnokroji.

Text poskytl Muzeum v Bruntále, příspěvková organizace, která vlastní rukopis JUDr. Jana Brothánka

⁴⁶ SS, zkratka z německého Schutzstaffel, tj. ochranný oddíl, nacistické polovojenské formace.

Obálky, které pomáhají zachraňovat život, rozdají seniorům

Tento projekt zvyšuje bezpečnost starších občanů, obálky obsahují informace, které pomáhají záchranářům při práci.

Pokračování z titulní strany

Princip takzvaných obálek do ledničky je jednoduchý. V případě potřeby v ní záchranáři najdou důležité informace o užívaných lécích, alergiích a dalších zdravotních komplikacích. Ty senior vyplíše tak, aby byly k dispozici v případě nouze, když je nebude sám schopen sdělit. Záchranáři ví, že je-li lednička seniora opatřena speciálním magnetem, uvnitř se tato obálka nachází. Výrazně tak urychlí například oživovací práce.

„Není výjimkou, že bývá senior vystrašený nebo dezorientovaný, když za ním domů záchranářská služba přijede. V takovém případě jsou k nezaplacení souhrnné informace o jeho stavu či lécích, které užívá. Pomáhá nám to zvolit nejvhodnější a neefektivnější způsob zásahu. Důležité také je, aby byla obálka pravidelně aktualizovaná.

Doporučil bych seniorům, aby ji brávali s sebou, když jdou na kontrolu k praktickému lékaři,“ řekl vedoucí vzdělávacího a výcvikového střediska Zdravotnické záchranné služby MSK Petr Jaššo.

Kraj distribuuje obálky prostřednictvím obcí, Senior pointů, organizace Adra a ve všech veřejných knihovnách v regionu. Pomoc nabídl i Heimstaden, který svým samostatně žijícím nájemníkům ve věku 75 let a výše In.F.O-bálky rozdává do schráněk.

„Na projekt máme výborné ohlasy nejen od seniorů, kteří už In.F.O-bálku doma mají, ale i od záchranářů. Jsem rád, že obálka pomáhá. V dnešní koronavirové době patří seniori k ohrožené skupině. Pro to vítám možnost efektivní distribuce seniorům přímo do schráněk. Seniori tak nemusí v těchto náročných dnech pro obálky nikam chodit a bát se o své zdraví,“ komentuje hejtmán Moravskoslezského kra-

je Ivo Vondrák.

Distribuce tří a půl tisíce obálek proběhne do poloviny října. „Takzvané obálky do ledničky jsou dalším krokem, kterým se maximálně snažíme starat o zdraví našich nejstarších nájemníků. Společnost Heimstaden vždy věnovala péči o seniory maximální pozornost a má pro ně celou řadu dalších služeb. Teď se chystáme na naše historicky první komunitní bydlení pro seniory v Havířově. V plánu je pak i Karviná,“ vysvětluje generální ředitel společnosti Heimstaden Jan Rafaj.

Celkově Moravskoslezský kraj zdarma rozdál nebo rozdává In.F.O-bálky téměř sto tisícům občanů regionu. „Tento projekt je nesmírně důležitý i kvůli osobním pocitům našich seniorů. Díky obálkám se cítí mnohem bezpečněji. Zajištění zdravotnické a sociální péče je jedna věc. Ještě je ovšem nutné brát v potaz psychické rozpoložení, které má velký vliv na

celkovou kondici, a to nejen starších lidí. V tomto ohledu jsou naše obálky důležitým pomocníkem,“ říká náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje pro sociální oblast Jiří Navrátil.

Prvních 61 tisíc obálek distribuovaných v minulém roce přišlo na 1,35 milionu korun, 70 % nákladů pokryla státní dotace Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, zbytek zaplatil kraj ze svého rozpočtu. Druhou vlnu In.F.O-bálek hradil kraj celou, za 35 tisíc kusů zaplatil 815 tisíc korun.

Obálka obsahuje plastovou obálku, formulář k vyplnění, informační leták s návodem vyplnění, informační samolepku nebo magnetku na lednici, také propisku. V návaznosti na pandemii koronaviru jsou v obálce nově doporučení k ochraně proti infekčním onemocněním.

*Nikola Birklenová,
Moravskoslezský kraj*

Euroregion Praděd schválil další projekty

Euroregion Praděd, který na české straně česko-polské hranice sdružuje 69 obcí a 6 přidružených členů a 39 obcí a 5 powiatů na polské straně hranice, měl nabitý celý měsíc září. Řešily se řídicí a administrativní záležitosti týkající se projektů a evropských peněz. Řídicí výbor schválil 14 projektů ve výši přes 400 tisíc euro.

Na začátku měsíce, ve čtvrtek 3. září, zasedal Euroregionální řídicí výbor Fondu mikroprojektů, a to už po jedenácté od svého vzniku. Jednání proběhlo v sobotínském zámeckém resortu. „Řídicí výbor tam schválil k financování celkem 14 projektů s alokací vyšší než 400 tisíc euro,“ informovala ředitelka Euroregionu Praděd Alena Šmigurová.

Na zasedání předseda Euroregionu

Praděd Milan Rác, který je starostou Zlatých Hor, předal ocenění zástupci Ministerstva pro místní rozvoj Vladimíru Kučerovi za jeho zásluhy v oblasti rozvoje česko-polské spolupráce.

Ve středu 16. září 2020 skončil také příjem projektů do dvanáctého kola Fondu mikroprojektů. „Celkem bylo předloženo 37 projektových žádostí, a to 11 na straně české a 26 na straně polské.

Všechny předložené žádosti nyní projdou procesem hodnocení. Euroregionální řídicí výbor, který rozhodne o jejich schválení, zasedne v prosinci 2020,“ dodala ředitelka Šmigurová. Již nyní však žadatelé mohou předkládat své nové projektové žádosti do třináctého kola příjmu, které bude ukončeno dne 17. února 2021.

Radek Vráblík

Nemocnice AGEL v Bruntále slaví 135 let

Úctyhodné půlkulatiny slaví tento měsíc bruntálské pracoviště Nemocnice AGEL Podhorská. Zdravotnické zařízení zde začalo psát svou historii v září 1885, a stalo se tak vůbec první nemocnicí ve Slezsku. Ta tehdy disponovala kapacitou 24 lůžek. Dnes poskytuje Nemocnice AGEL Podhorská zdravotní péči na pracovištích v Bruntále a Rýmařově pro spádovou oblast Bruntálska, Rýmařovska a Vrbenska – tedy pro přibližně 65 tisíc obyvatel.

Když v roce 1868 předložil městský stavitel Heřman Gruner návrhy na zřízení nemocnice v zahradě fary, v místech městského sirotčince, odstartoval tím stavbu v regionu tolik potřebného zařízení pro péči o zdejší obyvatele. Ti se také o stavbu nemocnice sami zasloužili finančním příspěvím, díky darům a stavebnímu místu tak mohlo město Bruntál o rok později začít s výstavbou.

Slavnostně byla nemocnice otevřena 7. září 1885. Nemocnice Bruntál (tehdy

Freudenthal) se stala první veřejnou nemocnicí v Českém Slezsku, měla tehdy 24 lůžek. Od té doby se změnilo téměř všechno – metody vyšetření, zdravotnické přístroje a technika, vybavení, možnosti léčby i spektrum nabízených výkonů.

Jak uvádí předseda představenstva Nemocnice AGEL Podhorská Jaromír Soušek, jen za poslední roky nemocnice prošla obrovskými změnami. „Díky stavebním úpravám získala nový moderní vzhled, pro pacienty se stala bezbarié-

rovou. Zmodernizovali jsme rehabilitační provoz, za poslední tři roky zcela obměnili přístroje na radiodiagnostickém oddělení, analyzátoři v laboratoři, pořídili nové vybavení operačních sálů, monitory na JIP, ultrazvuky v ambulancích atd. Pro lepší komfort pacientů pravidelně obměňujeme sanitky, lůžka, nakupujeme speciální matrace, na pokoje např. Ioni nové televizory. Bezpečí a kvalitu poskytované péče byla opakovaně potvrzena akreditační komisí Spojené akreditační komise, v žebříčcích nezávislého

průzkumu HealthCare Institute se dle hodnocení našich pacientů umísťujeme již několik roků na prvních příčkách v Moravskoslezském kraji. Pro další roky máme připraveno několik projektů, které rozšíří dále naši péči.“

Jako člen skupiny AGEL, která je nejúspěšnějším poskytovatelem zdravotní péče ve střední Evropě, je nemocnice dlouhodobě ekonomicky stabilním a spolehlivým zaměstnavatelem.

*Radka Miloševská,
mluvčí AGEL a. s.*

Investice v Centru Pohoda zajistí seniorům větší komfort

V Centru sociálních služeb probíhaly v letošním roce nutné investice, které zajistí větší komfort v péči o uživatele sociálních služeb. Zjednoduší práci ve stravovacím provozu, zkvalitní a zjednoduší přípravu vaření jídel.

Rekonstrukce koupelen

Na tento projekt se nám podařilo získat dotaci 662 500 Kč z MSK, realizace byla ukončena 15. 6. 2020 s celkovými náklady 878 292 Kč, kdy 215 792 Kč jsme uhradili z našeho investičního fondu. Součástí rekonstrukce bylo i pořízení nového vybavení na pedikúru a stacionární vana pro osoby se sníženou pohyblivostí.

Pořízení multifunkční pánve a myčky na bílé nádobí do stravovacího provozu

Na tuto akci bylo vyhlášeno

výběrové řízení, které vyhrála společnost Promos trading s.r.o., výsledná cena byla 911 393 Kč bez DPH. Tato částka byla hrazena z investičního fondu organizace.

Multifunkční pánve – má mnoho využití: vaření, intenzivní a šetrné, smažení, fritování, dušení, nízkoteplotní úpravy grilování, restování, opékání, konfitování, noční vaření apod.

Myčka na bílé nádobí – jedná se o moderní poloautomatickou myčku, která nám výrazně usnadní práci. Myčka

má čtyři režimy: předmytí, mytí, oplachování, vysoušení. Umyté nádobí je po průchodu myčkou dokonale umyté a vysušené.

Oprava podlahy v kuchyni

Ve dnech 8. 8. – 23. 8. 2020 proběhla výměna podlahy ve stravovacím provozu, cena této opravy byla 276 000 Kč bez DPH. Tato částka byla hrazena z investičního fondu organizace. Spolu s výměnou podlahoviny byla také provedena výměna některých elektrických rozvodů a přívodů vody. Dále byly pořízeny

nové odtokové žláby.

Do konce roku jsou připraveny ještě další investice ve stravovacím provozu, a to výměna nákladního výtahu a pořízení nového konvektomatu.

*Jarmila Šiblová,
Centrum sociálních služeb
pro seniory Pohoda, p. o.*

Již potřetí byla udělena Značka kvality Centru Pohoda

Centrum sociálních služeb pro seniory Pohoda, p. o. získalo Značku kvality pro sociální službu Domovy pro seniory poprvé v roce 2013 a v roce 2016 ji úspěšně obhájilo. Tato certifikace byla platná do března roku 2020, proto jsme již na konci roku 2019 požádali APSS ČR, o. s. o recertifikaci.

Letošní obhajoba byla komplikovaná koronavirovou infekcí. Byly zcela nová, přísnější hodnotící kritéria a také přísnější hodnocení certifikátorů.

Smlouvu o zajištění certifikace jsme uzavřeli v lednu roku 2020 a v únoru jsme dostali prvotní informace od certifikátorů a instrukce k vyplnění dotazníků a zaslání potřebné dokumentace. Mimo rozsáhlý dotazník, který čítal 185 otázek, jsme zasí-

lali také dotazníky vyplněné rodinnými příslušníky našich uživatelů.

Vlastní certifikace proběhla dne 6. 3. 2020 za přítomnosti dvou certifikátorů, Karla Vostřého a Mgr. Jakuba Žákavce. Certifikátoři kromě prohlídky zařízení provedli plánované rozhovory s uživateli a s pracovníky. Jako předešlé roky se hodnotily tyto oblasti: ubytování, stravování, kultura a volný čas, partnerství a péče.

Dne 13. 3. 2020 zaslali certifikátoři vypracovanou předběžnou zprávu a součástí zprávy byl oddíl „potenciály ke zlepšení“. Od tohoto data běžel tříměsíční termín, kdy jsme mohli s certifikátory komunikovat písemné materiály.

Dne 23. 7. 2020 jsme obdrželi závěrečnou zprávu z recertifikace s celkovým počtem 918 bodů z 1020 možných a obhájili jsme 5*. V hodnocených oblastech

jsme získali plný počet 5* v oblastech stravování, partnerství a péče a 4* v oblasti kultury a ubytování.

Jsmo potěšeni touto výslednou zprávou a budeme stále aktivně pracovat na zvyšování kvality našich služeb, abychom Značku kvality obhájili i za další 4 roky.

*Jarmila Šiblová,
Centrum sociálních služeb
pro seniory Pohoda, p. o.*

Nevidomí a slabozrací si prohlédli zámek i expozici klobouků

Ve středu 16. září jsme uspořádali zájezd s 21 členy a jejich průvodci z oblastní odbočky Sjedené organizace nevidomých a slabozrakých (SONS) v Bruntále na jeden z nejceněnějších barokních zámků na území severní Moravy, zámek Kunín.

V 8.00 hodin jsme vyjeli z Bruntálu směr Kunín, cesta rychle ubíhala, díky sluníčku, které nás provázelo celý den, panovala dobrá nálada. Po příjezdu do Kunína jsme se chvíli kochali okolím zámku, nakoupili pohledy a magnetky a poté již následovala krás-

ná prohlídka zámku. Mladá průvodkyně upoutala pozornost všech účastníků svým výkladem o historii zámku a jeho majitelích. Komínový systém byl další bonus prohlídky zámku.

Po ukončení prohlídky jsme se přesunuli do zámecké zahrady, kde jsme pořídili pár fotografií jako vzpomínku na tento krásný výlet, a následoval výborný oběd v zámecké restauraci.

Cesta pokračovala do Nového Jičína, města klobouků, kde nás čekal další skvělý zážitek. Po příchodu do návštěvnické-

ho centra nás přivítali a doprovodili do expozice klobouků, rozdělenou do tří částí. Ukázka procesu výroby klobouků byla velmi zajímavá, filmová projekce poutavá.

Naši členové se rozdělili na dvě skupiny a začal workshop, kde si mohli sami vytvořit originální suvenýr, který si odvezli s sebou domů. Musím ocenit, že se zapojili všichni a hotové výrobky byly překrásné a originální. Následovala část pro naše parádnice, ve zkuširně panovala čilá zábava, klobouky, čepice a členky slušely všem. Jako

vzpomínku jsme pořídili fotografie. Návštěvnícké centrum a Expozice Generál Laudon se nachází v rekonstruovaném domě, kde legendární vojevůdce zemřel.

Sladkou tečkou na konec byla návštěva v cukrárně s kávou, zmrzlinou a zákuskem. Cesta domů byla plná dojmů a dobré nálady. Za oblastní odbočku SONS v Bruntále děkuji všem účastníkům za krásný výlet a nevšední zážitek. Zájezd byl finančně podpořen z rozpočtu MěÚ Krnov.

Lenka Štěpaníková,
SONS ČR z.s.

Pan Reimer oslavil narozeniny

Počátkem měsíce září oslavil krásné 94. narozeniny pan Václav Reimer, rodák z Litovle. Oslava se z důvodu epidemiologické situace konala pouze v úzkém kruhu rodiny, která, která je mu stále nablízku a je nápomocná ve chvílích, kdy je to potřeba. Velkou devízou pana Reimera je schopnost radovat se i z maličkostí.

Pan Reimer se stále zajímá především o dění ve sportovním světě a v současné době se věnuje péči o chlupatou společnost perskou kočku Čaču. Přejeme stále zdraví a hodně pohody do dalších let.

Manželé Blahovi oslaví výročí

68. výročí svatby oslaví 25. října manželé Růžena a Alois Blahovi. Ke krásnému jubileu gratulují dcera Hana a syn Zdeněk s rodinami.

Sdružení blahopřeje říjnovým jubilantům

Výbor „Sdružení občanů zdravotně postižených Bruntál, z. s.“ blahopřeje svým členům, kteří v měsíci září oslaví své narozeniny, a přeje jim hodně štěstí, pohody a zdraví do dalších let.

75 let

Jaroslava Gabryšová

65 let

Vlasta Horáčková

70 let

Jiřina Hajdíková
Jan Marek

Výbor SOZdP Bruntál, z.s.

Aktivní senioři Bruntálu, z.s. Plán na říjen

středa 14. října
Výcházka s Otou

středa 21. října
Klubovna – přednáška Zdraví seniorů, paní Ivanová

pondělí 19. října
Muzeum pro seniory, zámeček v 9 hodin, Jan Amos Komenský

středa 28. října
Je svátek, ale někam si vyšlápneme.

Časy odjezdů nebo odchodů sdělíme členům e-mailem.

Rozloučili jsme se

4. 9. **Anna Janů** (1936) Bruntál, 5. 9. **Věra Totková** (1953) Mnichov, **Jan Poláček** (1971) Moravský Kočov, 7. 9. **Václav Šimek** (1942) Bruntál, 9. 9. **Lucie Póčová** (1989) Bruntál, 10. 9. **Jaroslava Pösslová** (1928) Bruntál, **Dušan Sumka** (1943) Stará Voda, 14. 9. **Marek Bartošek** (1979) Bruntál, 15. 9. **Jaroslav Zemančík** (1980) Bruntál, 16. 9. **Ilona Balážová** (1947) Staré Město, 17. 9. **Kateřina Šišková** (1936) Bruntál, 20. 9. **Věra Jedličková** (1933) Valšov, 21. 9. **Zdeněk Malý** (1931) Mezina, 22. 9. **Vlastislav Krčma** (1958) Radim, 24. 9. **Veronika Pechová** (1925) Břidličná, 25. 9. **Vladislava Hanzalová** (1950) Vrbo pod Pradědem.

Náš domov – noviny města Bruntálu • Periodický tisk územního samosprávného celku města Bruntálu • Vydává Městský úřad Bruntál, Nádražní 20, 792 01 Bruntál • Redakce a inzerce: Nádražní 20, 792 01 Bruntál, tel.: 554 706 398 • Redaktorka: Zuzana Pršalová • E-mail: nasdomov@mubruntal.cz, web: www.mubruntal.cz • Grafická úprava a tisk: Tiskárna K-TISK, Dolní 1452/11, 792 01 Bruntál • MK ČR E 11344 • Informace o předplatném a inzerci podává redakce • Redakce nemusí souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů • Redakce si vyhrazuje právo na redakční úpravy textů, zároveň redakce nemusí zveřejnit všechny dorazivší příspěvky.

Tenisové soustředění zakončili tradičním turnajem

O prázdninách proběhlo celkem dvakrát krásné a naplněné tenisové soustředění dětí (od 6 do 14 let). Soustředění se uskutečnilo ve dnech 20. 7. – 24. 7. a 17. 8. – 21. 8. na tenisových dvorcích TK Bruntál za podpory MěÚ Bruntál. Účastnilo se celkem 42 dětí ze čtyř věkových kategorií: minitenis, babytenis, mladší žáci a starší žáci.

Děti si zdokonalovaly tenisové dovednosti a rozvíjely pohybové schopnosti nejen tréninkovým drilem, ale i formou zábavných pohybových her. Každé soustředění bylo zakončeno společným měřením nabytých zkušeností prostřednictvím turnaje. Pod zdárným průběhem soustředění se podepsali tito trenéři: Petr Novotný, Jakub Šimůnek, Michal Dufek, trenér Jiří Jiskra, Jan Hnilo a trenérka Radka Barusel.

Děti si odnesly domů nejen pěkné ceny z turnaje, ale

především spoustu zážitků z celého týdne i mnoho nových kamarádky vztahů. O hladová břicha dětí pečovala opět výborná kuchyně paní Libuše Kouřilové a jejích zkušených zaměstnanců z restaurace U Čagana.

Spokojenost byla veliká a touto cestou moc děkujeme za perfektní servis. Dále moc děkujeme firmě Northman, zastoupené panem ředitelem Jiřím Majerem, za opětovnou podporu dětí v turnaji formou krásných sportovních ponožek a potítek z produkce firmy Northman. Děkujeme moc za dlouhodobou a jedinečnou spolupráci. Děkujeme také členům TK Bruntál a především i výboru klubu za možnost uskutečnění této již populární a tradiční tenisové akce. Příští ročník se uskuteční v podobném datu o prázdninách a děti i rodiče se už těší.

Jakub Šimůnek

Při procházce našla Hvězdovku

I na takové poklady mohou houbaři v okolí Bruntálu natrefit. Hvězdovka brvitá není jedlá, ale pozornost si určitě zaslouží pro svou tajemnou podobu. Obvykle roste v teplých stepních oblastech, listnatých i jehličnatých lesích. Může dorůst do velikosti až 8 cm. Hvězdovku našla Pavlína K. při procházce u Slezské Harty.

Foto: archiv

Omluva za chybu ve jméně

V zářijovém čísle Našeho domova u přání k 85. narozeninám paní Růženě Štrbíkovej došlo k překlepu ve jméně, za což se jí tímto velmi omlouváme a ještě jednou přejeme hodně štěstí a zdraví do dalších let.

Výbor SOZdP Bruntál, z.s.

Seznam zkratk autorů zveřejněných příspěvků:

zup – Zuzana Pršalová, JO – Jiří Ondrášek,
DD – Dita Dulovcová

Příští vydání Našeho domova má uzávěrku
19. října 2020. Noviny budou distribuovány
bezplatně do schránek

od 28. října 2020.

Redakce uvítá vaše náměty a příspěvky.
Pište, telefonujte: 554 706 398,
e-mailujte: nasdomov@mubruntal.cz.

KLUB KARATE DÓ BRUNTÁL

CHCEME TĚ DO TÝMU!

Klub karate - dó Bruntál v jehož řadách působí řada medailistů z mistrovství Evropy a světa, zve všechny zájemce o **KARATE** do velké tělocvičny **SPŠ OA Bruntál, Kavalcova 1 (vchod od hřiště)**.

ÚTERÝ 17:00 – 19:00

ČTVRTEK 17:00 – 19:00

věk
od 6 let

KARATE JE OLYMPIJSKÝ SPORT

WWW.KARATEBRUNTAL.CZ

 Klub Karate - dó Bruntál karatebruntal

Vsobotu 19. září proběhlo vítání nových občánků města Bruntálu. Rodičům gratulujeme a děti vítáme!

Fota: zup

Jakub Gellnar

Jakub Klučiar

Mikuláš Pizur

Max Andrew Vicha

Lada Matysíková

Matyáš Matušík

Ema Kubičiková

Jakub Jonáš

Štěpán Smíšek

Novým občánkům města Bruntálu a jejich rodičům zazpívaly děti z pěveckého sboru Základní školy Amos š. p. o.

Foto: zup